

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 29. juni 2001

Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Verhofstadt sætter fart på forberedelserne af Laeken-topmødets diskussion om EU's fremtid

Det kommende belgiske EU-formandskab har for alvor taget hul på forberedelserne af debatten om "EU's fremtidige konstruktion". Belgien vedtog således sammen med Holland og Luxembourg et fælles memorandum om "EU's fremtid" den 21. juni og statsminister Verhofstadt nedsatte den 26. juni en gruppe af vise mænd, der skal rådgive det belgiske formandskab med hensyn til forberedelserne af Laeken-topmødets debat om unionens fremtid.

Det belgiske EU-formandskab skal på mødet i Laeken præsentere en erklæring, som det Europæiske Råd skal vedtage, og som skal indeholde passende initiativer til fortsættelsen af arbejdet hen imod regeringskonferencen 2004.

Benelux-memorandummet

Hvordan skal regeringskonferencen i 2004 forberedes?

Ifølge de tre landes regeringer skal debatten om "Unionens fremtid" opdeles i tre faser. Første fase er en bred offentlig debat, som skal køre hele 2001, mens 2002-2003 skal anvendes til en såkaldt "struktureret debat" (2. fase), hvor man bl.a. nedsætter et "forum", som skal bestå af repræsentanter fra de nationale parlamenter og regeringer samt Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen¹. Ansøgerlandene skal desuden have lov til at "bidrage til arbejdet i overensstemmelse med en ordning der skal aftales", som det hedder i memorandummet. Tredje fase skal bestå i en kort regeringskonference i 2004, der foretager de nødvendige traktatændringer.

Forummet, der skal forberede den nye "traktat", skal ledes af en formand, som er en "politisk personlighed". Denne formand skal kunne konsultere EU-

¹ Inspirationen til dette "Forum" stammer fra det "konvent", som blev nedsat af Det Europæiske Råd i Köln i juni 1999 til at udarbejde et udkast til EU's grundrettighedscharter. Det var dette konvent selv, der besluttede at kalde sig konvent, hvilket skete efter forslag fra Europa-Parlamentet. Der foregår i øjeblikket en "sprogstrid" om det rette navn på forsamlingen. Europa-Parlamentet insisterer fortsat på, at kalde barnet et konvent.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

landenes regioner og civilsamfundet. Formanden skal ligeledes have ansvaret for den generelle organisering og koordination af arbejdet i forummet. Han skal regelmæssigt fremlægge fremskridtsrapporter om arbejdet i forummet for Ministerrådet og Det Europæiske Råd. Forummet skal have et ”bredt men præcist mandat” af stat- og regeringscheferne i Det Europæiske Råd. Som det hedder i memorandummet: ”Det skal være en ambitiøs dagsorden, der gør det muligt at løse de problemer, som Unionen står overfor i forbindelse med de kommende års udvidelse af EU”.

Forummet skal ifølge Beneluxlandene afslutte sit arbejde ved at fremlægge en række anbefalinger og optioner med henblik på efterfølgende ændringer af EU-traktaterne på den kommende regeringskonference i 2004.

Behov for en ”EU-forfatning”

De tre Benelux-lande er enige om, at EU har behov for en forfatning eller forfatningstraktat. En sådan forfatning skal bl.a. give en bedre beskrivelse af kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne samt præcisere, hvordan disse kompetencer udøves.

De nuværende EU-traktater skal desuden forenkles og opdeles i to dele: 1) en grundlæggende forfatningstraktat og 2) en del til EU’s konkrete politikområder. Forfatningstraktaten skal indeholde Unionens værdier og borgernes grundlæggende rettigheder (EU-charteret) samt fastlægge Unionens kompetencer i forhold til medlemsstaternes. Den skal skitsere de fælles institutionelle bestemmelser samt regler vedrørende beslutningsprocedurerne. Benelux foreslår, at man baserer dette arbejde på et studie udført af Europauniversitetet i Firenze².

De tre lande finder det også nødvendigt med en styrkelse af demokratiet i EU. Dette skal bl.a. ske ved at styrke Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionens demokratiske legitimitet samt ved at rationalisere Ministerrådets arbejde.

Benelux-landene foreslår til det formål, at Europa-Kommissionens formand fremover vælges direkte af EU-landenes borgere hver 5. år samtidig med europaparlamentsvalgene.

Europa-Parlamentets skal have styrket sine lovgivningsmæssige beføjelser i forhold til Rådet på samarbejdsområder, hvor der i dag ikke bruges ”fælles beslutningstagning”. Proceduren for fælles beslutningstagning skal gælde generelt for al EU-lovgivning. Og så skal Europa-Parlamentet kunne opløses. Til gengæld skal man overveje at give Europa-Parlamentet magt til at kunne af-

² Se infonote nr. 155 (99/00), <http://www.eu-ophlysningen.dk/folketinget/europaudvalget/info-noter/samtlige/doc007/>

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -
sætte EU-kommissærene enkeltvis³.

Verhofstadt beder 5 vise mænd om råd

Kun fem dag efter offentliggørelsen af ”Benelux-memorandummet” nedsatte Verhofstadt en lille vismandsgruppe, der skal rådgive ham og hans regering i forbindelse med Belgiens planlægning af Laeken-topmødets debat om Unionens fremtid.

Vismandsgruppen, der er blevet døbt ”Laeken-gruppen” består af fem kendte europæiske personligheder: den tidligere franske formand for Europa-Kommissionen Jacques Delors, den tidligere italienske præsident Giuliano Amato, den tidligere belgiske statsminister Jean-Luc Dehaene, David Miliband, der er politisk rådgiver for Tony Blairs samt den tidligere polske udenrigsminister og historieprofessor Bronislaw Geremek.

Ifølge det belgiske dagblad ***La Libre Belgique*** mødtes gruppen første gang den 26. juni og skal mødes yderligere 7 gange før Det Europæiske Råds møde i Laeken til december. Gruppen har ifølge Bronislaw Geremek lagt et program for de kommende møder.

På det første møde diskuterede man ifølge Geremek kun idéen om at nedsætte et konvent eller forum til at forberede regeringskonferencen i 2004. Der var på mødet stor tilslutning til denne idé. Samtidig diskuterede gruppen også hvem, der kan sættes i spidsen for Forummets arbejde og skubbe den ”konstitutionelle proces” fremad.

Det er endnu ikke besluttet om gruppen vil fremlægge en rapport som afslutningen på sit arbejde. Bronislaw Geremek sagde til *La Libre Belgique*, at han ikke ville udelukke, at man vil præsentere en rapport med anbefalinger, men omvendt er der allerede rigeligt med rapporter om Unionens fremtid.

Gruppens medlemmer var forholdsvist fåmælte overfor ”*La Libre Belgique*” med hensyn til at fortælle, hvad man ellers havde drøftet på det første møde med Verhofstadt. ”Vi har besluttet, at vi ikke vil tale om resultaterne af vores drøftelser, ikke fordi de er hemmelige, men fordi vi har behov for at kunne reflektere frit”, sagde Bronislaw Geremek til *La Libre Belgique*.

Geremek afslørede dog overfor avisen, at spørgsmålet om den fremtidige finansiering af Den Europæiske Union samt Europa-Parlamentets rolle er to emner, som man vil tage op.

³ I dag kan Europa-Parlamentet kun afsætte den samlede Europa-Kommission.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -
Med venlig hilsen

Morten Knudsen